

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-32/2021

Olsztyn, dnia 20 kwietnia 2021 r.

Pani

Rozalia Grynis

Skarbnik Miasta Elbląg

Korespondencja elektroniczna

W odpowiedzi na pismo nr DSM-KJST.3040.6.2021.BW z dnia 31.03.2021 r./przesłane drogą elektroniczną/ w sprawie wyjaśnienia czy wypracowana za rok 2020 nadwyżka budżetu winna być ujęta w sprawozdaniu RB-NDS po stronie wykonania przychodów w poz. D.13 – „nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych” czy w poz. D.15 – „wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych”, Regionalna Izba Obrachunkowa wyjaśnia, co następuje:

Regulacja zawarta w art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz.305), dalej zwanej u.f.p., wskazuje źródła finansowania deficytu budżetu. Mogą nimi być m.in. przychody pochodzące z:

- nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Nadwyżka budżetowa jest efektem rocznej działalności jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania budżetu. Jest efektem uzyskania w danym roku budżetowym wyższych dochodów niż zaplanowane, pozyskania dodatkowych wpływów budżetowych, oszczędności w wydatkach przy pełnym wykonaniu zadań lub niepełnego

zrealizowania zaplanowanych zadań i wydatków budżetowych (por. np.: *M. Kostek-Wojnar, K. Surówka*, Podstawy finansów samorządu terytorialnego, Warszawa 2007, s. 93). Podkreślić przy tym należy, że ustawodawcy wyraźnie chodzi o „nadwyżkę z lat ubiegłych”, czyli nadwyżkę skumulowaną, a nie nadwyżkę „poprzedniego roku budżetowego”. Jeżeli środki te pochodzą z oszczędności powstałych w poprzednim roku budżetowym, to wówczas są to tzw. wolne środki. Między tymi dwoma pojęciami istnieje zasadnicza różnica, bowiem może mieć miejsce sytuacja, w której wprowadzie za ostatni rok budżetowy zrealizowana będzie nadwyżka dochodów nad wydatkami, ale w poprzednich okresach występował deficyt. O tym, czy mamy do czynienia z nadwyżką z lat ubiegłych, decyduje porównanie wielkości nadwyżki z ubiegłego roku budżetowego ze skumulowanym deficytem z lat poprzedzających ten rok (zob. np.: *J.M. Salachna* (red.), Budżet i wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego od projektu do sprawozdania, Gdańsk 2010, s. 166–167).

Powyższe w ocenie Izby oznaczają, że źródłem finansowania deficytu budżetu może być nadwyżka z lat ubiegłych, rozumiana jako skumulowany wynik budżetu. Potwierdza to ustalona rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053), klasyfikacja paragrafów przychodów. W paragrafie 957 przypisano nazwę „Nadwyżki z lat ubiegłych”, wskazując, że w tym paragrafie jednostki samorządu terytorialnego wykazują niewykorzystane środki pieniężne pochodzące z nadwyżek budżetów z lat ubiegłych pomniejszone o środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Literalna wykładania art. 217 ust. 2 pkt 5 u.f.p. prowadzi do wniosku, że uzyskana nadwyżka za dany rok może zostać wprowadzona do budżetu kolejnego roku jako przychód z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych (§957) tylko wówczas, gdy skumulowany wynik budżetu z lat ubiegłych jest dodatni. W przypadku ujemnego skumulowanego wyniku budżetu środki, które nie są środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., będą stanowić przychód budżetu z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.

W ocenie Izby osiągnięta przez Gminę Miasto Elbląg za rok 2020 nadwyżka budżetu w wysokości ponad 21 mln zł, przy ujemnym skumulowanym wyniku budżetu za rok ubiegły jak i lata poprzednie, powinna zostać wykazana w sprawozdaniu RB- NDS w kolumnie D.15 – „wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych”.

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie
Bogdan Gaber